

AVTALE

**MELLOM KONGERIKET NORGES REGJERING OG
KONGERIKET SVERIGES REGJERING**

OM

ET FELLES MARKED FOR ELSERTIFIKATER

FORTALE

I etterkant av forståelsen av 27. juni 2008 om utviklingen av et marked for elsertifikater, overenskomsten mellom den norske olje- og energiministeren og den svenske næringsministeren av 7. september 2009 om prinsippene for videre utvikling av et felles marked for elsertifikater og protokollen av 8. desember 2010 om arbeidet høsten 2009 til desember 2010, inngås denne avtalen mellom Kongeriket Norges regjering og Kongeriket Sveriges regjering, heretter kalt "partene".

Partene

HAR DEN OPPFATNING at et felles elsertifikatmarked vil gi fordeler for begge parter i arbeidet med å fremme fornybar elektrisitetsproduksjon,

ER BESTEMT PÅ å finne løsninger som gjør at Norges inntreden ikke skaper usikkerhet for det etablerte svenske elsertifikatmarkedet,

ERKJENNER at rammene for ordningen må gjennomføres i nasjonal lovgivning hos hver av partene og at dette vil bidra til å skape langsiktighet og tiltro til systemet,

ANSER elsertifikatordningen som en av flere faktorer som påvirker utbyggingsbeslutninger og at øvrige rammevilkår er viktige for at elsertifikatmarkedet vil virke på en god måte og ut fra markedsbaserte prinsipper,

FRAMHEVER at hensynet til andre allmenne interesser og natur- og miljøforhold skal ivaretas gjennom tillatelsene til de enkelte utbyggingene,

TAR HENSYN TIL at en utvidelse av markedet ikke må forstyrre det eksisterende elsertifikatmarkedet mer enn nødvendig og at hensynet til forsyningssikkerhet skal være en viktig faktor i vurderinger av utvidelse,

VISER TIL at et velfungerende overføringsnett er nødvendig for at et felles elsertifikatsystem skal bidra til økt forsyningssikkerhet i det nordiske markedet og til beslutninger på de nordiske energiministermøtene i Umeå 2008 og København 2010 der det fremgår enighet om å arbeide for en fortsatt utbygging av nordiske strategiske overføringsforbindelser for elektrisk kraft,

ER OPPTATT AV at vilkårene for aktører som ønsker å etablere ny elsertifikatberettiget produksjon ikke skal diskriminere på grunnlag av nasjonalitet, med forbehold for nasjonale regler om eierskap til naturressursene,

ØNSKER å etablere et felles system for å fremme fornybar elproduksjon gjennom et felles marked for handel med elsertifikater,

ER ÅPNE FOR at elsertifikatmarkedet senere skal kunne utvides til flere stater,

SER BEHOV FOR å regulere mål og forpliktelse, utstedelse av elsertifikater, tilleggstøtte, utforming av elsertifikatplikten, utveksling av informasjon knyttet til elsertifikatordningen, samarbeid om forvaltning og utvikling av systemet, koordinering av informasjon som gis til markedet, bruk av kontrollstasjoner for å drøfte og enes om vesentlige endringer i regelverket for elsertifikater, samt opprettelsen av felles institusjoner som tildeles oppgaver i forbindelse med gjennomføring og videreutvikling av samarbeidet og

ER BLITT ENIGE OM FØLGENDE:

DEL I: INNLEDENDE BESTEMMELSER

Artikkel 1 Definisjoner

1. I denne avtale menes med

- a) *elsertifikat*: et bevis utstedt hos en part for at det er produsert en megawatttime elektrisk energi i henhold til nasjonale bestemmelser i samsvar med denne avtale
- b) *fornybardirektivet*: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/28/EF om å fremme bruken av fornybar energi og om endring og senere oppheving av direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, slik det fremgår av EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen
- c) *kontrollstasjon*: gjennomføring av felles utredninger og drøftelser mellom partene om blant annet behov for endringer eller justeringer i regelverket om elsertifikater
- d) *annullering*: sletting av elsertifikater for oppfyllelse av elsertifikatplikt etter artikkel 6 i denne avtale

Artikkel 2 Mål og forpliktelse

1. Samlet mål for ny fornybar elektrisitetsproduksjon i det felles elsertifikatmarkedet er 26,4 TWh i år 2020.
2. Partene skal tilstrebe å annullere elsertifikater tilsvarende 13,2 TWh hver for år 2020. Partene skal tilstrebe at det for perioden fra og med 1. januar 2012 til og med 31.

desember 2035 blir annullert elsertifikater tilsvarende 198 TWh hos hver av partene fra anlegg som blir godkjent i henhold til artikkel 4 etter avtalens ikrafttredelse.

3. Om noen av partene ønsker å endre målet og forpliktelsen etter nr. 1 og 2 skal dette skje etter enighet mellom partene og fortrinnsvis ved en kontrollstasjon i henhold til artikkel 8 nr. 1.
4. Om noen av partene ønsker å innføre nytt mål for økning av den fornybare elproduksjonen etter 2020 innenfor det felles elsertifikatmarkedet, skal parten konsultere den annen part, hvor blant annet virkninger for markedsaktører og kvotefastsettelse skal vurderes. Parten kan deretter treffe beslutning om innføring av nytt mål forutsatt at endringen ikke gir urimelige konsekvenser for den annen part.

Artikkel 3 **Felles elsertifikatmarked**

1. Partene oppretter et felles elsertifikatmarked fra og med avtalens ikrafttredelse. Det felles markedet innebærer at hver av partene skal sikre at elsertifikater utstedt i det ene landet skal kunne brukes til å oppfylle elsertifikatplikten i det andre landet.
2. Elsertifikater utstedt i Sverige før ikrafttredelsen av denne avtale skal kunne brukes til å oppfylle elsertifikatplikten i begge landene etter ikrafttredelsen av denne avtale. Dette gjelder tilsvarende for anlegg i den norske overgangsordningen som mottar elsertifikater etter ikrafttredelsen av denne avtale. Elsertifikater for anlegg som godkjennes etter 2020 skal kunne omsettes på det felles markedet, ved at de skal kunne benyttes til oppfyllelse av elsertifikatplikten i begge land fram til 31. desember 2035.
3. I samsvar med denne avtale skal hver av partene fastsette nasjonale bestemmelser om blant annet:
 - a) utstedelse av elsertifikater for elsertifikatberettiget produksjon som finner sted fra og med avtalens ikrafttredelse til og med 31. desember 2035,
 - b) elsertifikatplikt som oppfylles gjennom annullering av elsertifikater med siste annullering på fastsatt annulleringsdato i 2036.

DEL II: TILRETTELEGGING FOR ET FELLES ELSERTIFIKATMARKED

Artikkel 4 **Elsertifikatberettigede**

1. Kriteriene for rett til elsertifikater bygger på prinsippet om teknologinøytralitet. Elsertifikater skal tildeles for produksjon av elektrisitet basert på fornybare energikilder og utgangspunktet for definisjonen av fornybare energikilder skal være den som finnes i fornybardirektivet. Innehaveren av et godkjent anlegg får utstedt ett elsertifikat per megawatttime produsert elektrisitet.

2. En part kan likevel bestemme at det kan utstedes elsertifikater for produksjon av elektrisk energi basert på torv i anlegg hjemmehørende hos parten, som skal kunne omsettes i det felles elsertifikatmarkedet.
3. Anlegg må være godkjent i det enkelte land før elsertifikater kan tildeles til innehaveren. Hver part står fritt til å fastsette at anlegg kan godkjennes etter 31. desember 2020.
4. Innehaver av anlegg som produserer elektrisitet basert på fornybare energikilder, som blir satt i drift etter oppstart av det felles elsertifikatmarkedet, skal ha rett å få tildelt elsertifikater i 15 år, dog ikke senere enn for år 2035.
5. Innehaver av anlegg som produserer elektrisitet basert på fornybare energikilder, skal ha rett til å få tildelt elsertifikater i 15 år, dog ikke senere enn for år 2035, for den økte produksjonen i forbindelse med opprusting og utvidelse av anleggene.
6. Innehaver av anlegg som inngår i Sveriges elsertifikatmarked ved avtalens ikrafttredelse skal ha rett til å få tildelt elsertifikater inntil 15 år fra starten av tildelingsperioden i henhold til de regler som gjelder ved ikrafttredelsen av denne avtale. Anlegg som inngår i Norges overgangsordning, skal ha rett til å få tildelt elsertifikater i inntil 15 år fra starten av tildelingsperioden.
7. Tildeling av elsertifikater skal ikke skje for anlegg utenom de som er nevnt i nr. 4 til 6. Regler om godkjenning av anlegg for tildeling av elsertifikater, som er i kraft hos en part ved avtalens ikrafttredelse, eller vedtas i tilknytning til avtalens ikrafttredelse, kan likevel videreføres, men skal praktiseres strengt.
8. Etter ikrafttredelsen av denne avtale kan hver part kun vedta nye eller endrede kriterier på områdene nevnt i nr. 5 og nr. 7 etter å ha informert kontaktpunktet som nevnt i artikkel 10 om forslaget. Etter å ha mottatt informasjon kan den annen part innen tre måneder notifisere at saken skal drøftes i rådet med det formål å oppnå en gjensidig akseptabel løsning for partene. I slike tilfeller skal endringen ikke iverksettes før drøfting er gjennomført og partene har funnet en akseptabel løsning.
9. Hvis en part mener praktiseringen av reglene som nevnt i nr. 5 og nr. 7 utvikler seg på en uheldig måte, skal spørsmålet drøftes i komiteen etter artikkel 12.

Artikkel 5 **Tilleggsstøtte**

1. Grunnprinsippet skal være at elsertifikater skal utgjøre tilstrekkelig støtte for å drive fram investeringer i anlegg for fornybar elproduksjon. Anlegg bør derfor ikke få støtte i tillegg til elsertifikater. Støtte fra EU-institusjoner skal likevel kunne kombineres med elsertifikater.
2. Eksisterende ordninger for investerings- eller driftstøtte for elproduksjon i anlegg som mottar elsertifikater og som er i kraft hos en part ved ikrafttredelsen av denne avtale, skal kunne fortsette å gjelde. Partene må innen seks måneder fra ikrafttredelsen av denne avtale informere kontaktpunktet hos den annen part om hvilke støtteordninger som

kommer til å fortsette og som er notifisert eller meldt etter EØS-avtalens eller EU-rettens regler om statsstøtte.

3. Eventuell framtidig investerings- eller driftstøtte for elproduksjon i anlegg som tildeles elsertifikater skal kunne besluttes av hver part etter samråd. Ved samråd skal blant annet konsekvensene av støtten diskuteres med sikte på å oppnå en gjensidig akseptabel løsning mellom partene. Ønsker partene på egen hånd å støtte en viss teknologi, bør denne teknologien ikke omfattes også av elsertifikatsystemet.
4. Bestemmelsene i denne artikkel skal likevel ikke anvendes på eksisterende eller eventuell framtidig investerings- eller driftstøtte som partene gir innenfor skattesystemet. Om en part ber om å få informasjon om slik støtte innenfor skattesystemet skal den andre parten fremskaffe denne informasjonen. En part bør ta behørig hensyn til den annen parts interesser og bør, for så vidt gjelder eventuell framtidig investerings- eller driftstøtte, ikke fravike utgangspunktet i nr. 1 på en måte som i vesentlig grad endrer konkurransevilkårene for elsertifikatberettiget produksjon i de to landene.

Artikkel 6

Elsertifikatplikt og fastsettelse av kvoter

1. Hver av partene bestemmer selv hvem som er elsertifikatpliktige og hvilket elektrisitetsforbruk som skal inngå i fastsettelsen av kvotene. Kvotene for de enkelte årene skal fastsettes med utgangspunkt i en lineær opptrapping fram mot 2020.
2. Oppfyllelse av elsertifikatplikt skjer som hovedregel ved annullering av elsertifikater 1. april hvert år. Et utstedt elsertifikat er gyldig fram til det annulleres. Ved manglende annullering av elsertifikater skal partene ilegge de elsertifikatpliktige et gebyr. Hver av partene skal bestrebe seg på en fastsettelse av gebyrene basert på en struktur som er lik i begge land.
3. Hver part skal lovfeste elsertifikatplikt og -kvoter for å oppnå målet og forpliktelsen etter artikkel 2. Justeringer eller endringer i en parts lovgivning om elsertifikatplikt og -kvoter skal fortrinnsvis gjøres ved kontrollstasjoner. Hver part skal fastsette kvotene med sikte på å nå målet og forpliktelsen i artikkel 2, og har rett og plikt til å gjøre nødvendige justeringer i kvotene fram mot 2035 for å oppnå dette, etter konsultasjon med den annen part.

Artikkel 7

Registerføring og tilsyn

1. Hver av partene skal opprette et system for utstedelse, overføring og annullering av elsertifikater. Partene skal samordne informasjon som registreres på elsertifikatene.
2. Hver av partene skal utpeke en registeransvarlig som fører et elektronisk register for elsertifikatene. Registerne skal være tilrettelagt slik at elsertifikater kan utstedes, overføres og annulleres på like vilkår hos begge partene.

3. Hver av partene skal sette krav til nøyaktige måledata som grunnlag for tildeling av elsertifikater.
4. Hver av partene skal utpeke myndigheter som godkjenner anlegg og fører tilsyn med utstedelse av elsertifikater, elsertifikatpliktige aktører og følger utviklingen i markedet.
5. Partene skal i det tilfellet registeransvarlig ikke selv er en offentlig myndighet utpeke en myndighet som fører tilsyn med virksomheten hos registeransvarlig.
6. Offentliggjøring av informasjon til det felles elsertifikatmarkedet skal samordnes av partene.
7. Partenes energimyndigheter skal i en felles rapport minst én gang i året sammenholde statistikk og analyseunderlag om utviklingen av det felles elsertifikatmarkedet. Rapporten skal fremlegges for rådet som nevnes i artikkel 11.

Artikkel 8 **Kontrollstasjoner**

1. Rådet etter artikkel 11 fastsetter tidspunkter for kontrollstasjoner. Den første kontrollstasjonen skal finne sted senest innen utgangen av 2015. Med mindre rådet fastsetter annet skal kontrollstasjonene deretter finne sted hvert fjerde år.
2. Partenes beslutninger om forhold som berører vesentlige rammebetingelser for elsertifikatmarkedet skal fortrinnsvis gjøres ved kontrollstasjoner.

Artikkel 9 **Informasjonsutveksling og kommunikasjon til elsertifikatmarkedet**

1. Partene skal orientere rådet ved endringer i generelle rammebetingelser som vesentlig kan påvirke konkurranseforholdet i det felles elsertifikatmarkedet. Dette gjelder særlig:
 - a) endringer i konsesjonspolitikken for anlegg som produserer fornybar elektrisk energi,
 - b) prinsippene for fordeling mellom produsent og netteier av kostnadene ved å knytte kraftverk til nettet,
 - c) lovendringer som kan påvirke elsertifikatmarkedet.
2. For øvrig skal partene sikre utveksling av relevant informasjon vedrørende elsertifikatsamarbeidet.
3. Partene skal etablere en felles kommunikasjonsstrategi for tiltak av betydning for aktørene i markedet, for å skape transparens i markedet og likebehandling ved offentliggjøring av markedsrelevant informasjon.
4. Partene skal sikre at markeds sensitiv informasjon offentliggjøres som fastsatt i nr 3.

DEL III: INSTITUSJONER

Artikkel 10 Kontaktpunkt

Kontaktpunkt i henhold til artikkel 4 nr. 8, artikkel 5 nr. 2 og artikkel 13 nr. 2 skal være det ansvarlige fagdepartement for elsertifikater hos hver part.

Artikkel 11 Råd

1. Partene skal opprette et råd for å sikre at det felles elsertifikatsystemet fungerer og utvikles i samsvar med denne avtale. Rådet skal bestå av representanter på departementsnivå. Hver part skal ha minst en representant i rådet. Hver part har en stemme hver i rådet og rådet treffer vedtak ved enstemmighet.
2. Rådet skal blant annet tilrettelegge for planlegging og gjennomføring av kontrollstasjoner, ha løpende oppfølging av utviklingen i elsertifikatmarkedet, analysere eventuelle behov for videreutvikling av regelverket for det felles elsertifikatsystemet, utveksle informasjon og utarbeide en felles kommunikasjonsstrategi i samsvar med artikkel 9 og gjøre det mulig å drøfte spørsmål uten at tvisteløsningsmekanismen som nevnt i artikkel 16 anvendes.
3. Rådet skal møtes minst en gang årlig, med mindre rådet selv fastsetter noe annet. Dersom særlige forhold tilsier det skal en part kunne kreve at rådet møtes innen 30 dager. Rådet skal være underlagt ytterligere bestemmelser som de to partene til enhver tid måtte bli enige om. Partene kan i rådet ta opp enhver sak i tilknytning til avtalens gjennomføring og tillempling.

Artikkel 12 Komité

1. Partene skal opprette en komité med representanter for hvert av landenes myndigheter som er utpekt i henhold til denne avtale. I komiteen skal partenes energimyndigheter informere hverandre og drøfte utformningen og praktiseringen av regelverk i henhold til artikkel 4 nr. 9.
2. Rådet fastsetter komiteens vedtekter.
3. Representantene i komiteen skal stille nødvendig underlagsmateriale til rådighet for at komitéen skal kunne utføre sine oppgaver.
4. Uenighet i komiteen skal bringes inn for rådet.
5. Hver av partene skal sikres fullt innsyn i og tilgang til dokumenter hos komiteen.

DEL IV: SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 13 Forholdet til tredjeparter

1. Forespørsler fra tredjeland om å delta i elsertifikatmarkedet skal vurderes av partene i fellesskap. Innlemmelse av tredjeland i elsertifikatmarkedet og fastsettelse av vilkårene for dette krever enighet mellom partene.
2. Hvis en av partene ønsker å gjøre bruk av mulighetene i elektrisitetssektoren i henhold til fornybardirektivet artikkel 7 eller 9 om felles prosjekter med andre stater skal den informere kontaktpunktet etter artikkel 10 hos den annen part om planene. Slike felles prosjekter kan finne sted såfremt den annen part ikke innen tre måneder etter mottatt informasjon notifikiserer at drøftinger skal skje i rådet, med sikte på å finne en gjensidig akseptabel løsning for partene. I slike tilfeller skal planene ikke gjennomføres før drøfting er gjennomført og partene har funnet en akseptabel løsning.

Artikkel 14 Notifikasjon i henhold til fornybardirektivet

1. Partene skal utarbeide en felles notifikasjon av elsertifikatmarkedet i henhold til fornybardirektivet.
2. Rapporteringen i henhold til fornybardirektivet skal baseres på at elproduksjonen fra de anlegg som inngår i det felles elsertifikatmarkedet skal fordeles med 50 prosent på hver av partene. Ved rapportering om måloppnåelse i henhold til fornybardirektivet benyttes data om utstedte elsertifikater i respektive stater for anlegg idriftsatt etter ikrafttredelsen av denne avtale, fratrukket produksjonsdata fra torvbasert produksjon av elektrisk energi.
3. Dersom det kommer ny torvbasert produksjon av elektrisk energi, eller dersom innehavere av anlegg som ikke er nevnt i artikkel 4 nr. 4 og 5 får tildelt elsertifikater, kommer dette til fratrekk i vertslandets resultater ved rapportering til EU-kommisjonen eller EFTAs overvåkingsorgan. Elsertifikatberettiget produksjon fra slike anlegg kan derfor maksimalt utgjøre 13,2 TWh for det enkelte land.

Artikkel 15 Opphør og endringer

1. Denne avtale opphører å gjelde 1. april 2036.
2. Hver part kan skriftlig notifisere den andre parten om sin intensjon om å si opp avtalen før den 1. april 2036. En slik notifisering skal inneholde en redegjørelse for intensjonen om å si opp avtalen samt etterfølges av forhandling mellom partene om regulering av de mellom partene utestående forpliktelsene, med det formål å oppnå en gjensidig akseptabel løsning for partene innen kortest mulig tid. Denne avtale opphører ikke å gjelde før partene har nådd en overenskomst om en slik løsning.

3. Enhver endring av denne avtale, inklusive endringer etter artikkel 2 nr. 3, artikkel 13 nr. 1 og artikkel 15 nr. 2, skal godkjennes av hver av partene og trer i kraft på det tidspunkt begge partene har notifisert hverandre gjennom noteveksling at deres interne konstitusjonelle krav er oppfylt.

Artikkel 16 **Tvisteløsning**

1. Oppstår tvist om tolkning eller tillemping av denne avtalen, skal partene gjennom forhandling søke å løse tvisten. Om tvisten ikke kan løses gjennom forhandlinger, skal den primært avgjøres av en voldgiftsnemnd om den andre parten krever det.
2. Voldgiftsnemnden skal bestå av tre medlemmer, med mindre partene er enige om flere. Hver stat utpeker ett medlem. Den eller de resterende medlemmer utpekes av partene i fellesskap, og skal ikke være norsk eller svensk statsborger eller bosatt i Norge eller Sverige. Partene skal i fellesskap utpeke voldgiftsnemndens formann. Inntreffer ulike oppfatninger i voldgiftsnemnden, gjelder den oppfatning majoriteten av medlemmene enes om. Hver stat dekker halvparten av kostnadene for voldgiftsnemnden. For øvrig dekker hver stat sine kostnader for voldgiften. Hvis partene ikke blir enige om utnevning av voldgiftsmedlemmene kan en part kreve at disse medlemmene utpekes av presidenten for den faste voldgiftsdomstol i Haag.
3. Dersom en av partene alternativt krever det, skal tvisten avgjøres i henhold til reglene til Den faste voldgiftsdomstol i Haag for tvister mellom to stater av 20. oktober 1992.

Artikkel 17 **Ikrafttredelse mv.**

1. Denne avtalen skal tre i kraft 1. januar 2012 dersom begge partene senest 31. desember 2011 har notifisert hverandre ved noteveksling at deres interne konstitusjonelle krav er oppfylt og dersom EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av fornybardirektivet i EØS-avtalen er trådt i kraft.
2. Dersom denne avtale ikke trer i kraft 1. januar 2012, skal den tre i kraft den første dagen i den andre måneden etter at begge partene har notifisert hverandre gjennom noteveksling at deres interne konstitusjonelle krav er oppfylt, og dersom EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av fornybardirektivet i EØS-avtalen senest innen 1. juni 2012 er trådt i kraft.
3. Dersom denne avtale trer i kraft etter 1. januar 2012, skal tildelte elsertifikater fram til ikrafttredelsen inngå i henholdsvis den norske overgangsordningen for godkjenning av elsertifikatberettigede anlegg og det eksisterende elsertifikatmarkedet i Sverige. Elsertifikatberettiget produksjon i anlegg som blir godkjent etter 1. januar 2012 og fram til ikrafttredelsen, kommer til fratrukk i hver av partenes mål og forpliktelse etter artikkel 2 nr. 1 og nr. 2.

4. Denne avtale skal anvendes på det geografiske virkeområdet som EØS-avtalen anvendes på for hver av partene.

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnende etter behørig fullmakt, undertegnet denne avtalen.

Utferdiget i Stockholm den 29. juni 2011 i to eksemplarer, på norsk og på svensk, som begge har samme gyldighet.

For Kongeriket Norges regjering

For Kongeriket Sveriges regjering
